

Nurmijärven kunnan yksityistieavustusten avustusjärjestelmä ja myöntämisehdot

Kunnanhallitus 06.04.2020 § 85

Taustaa ja lähtökohtia

Yksityistielain uudistumisen 1.1.2019 johdosta kunnan yksityisteiden hoitosopimus- ja avustuskäytännön muutostarvetta ja -toimenpiteitä on käsitelty kunnassa joulukuusta 2018 alkaen vaiheittain (mm. tekla 13.12.2018, kh:n keskusteluasiat 14.1.2019, tekla 25.4.2019, kh 6.5.2019, kh:n keskusteluasiat 16.12.2019 ja 16.3.2020). Teknisen lautakunnan 13.12.2018 ja kunnanhallituksen 6.5.2020 päätökset ja niihin liittyvä tietoaineisto on esitetty tämän pykälän oheismateriaalina.

Tarkoituksena on, että Nurmijärven kunnan yksityistieavustusten avustusjärjestelmä ja myöntämisehdot ovat kunnanhallituksen käsittelyssä 6.4.2020 sekä valtuuston käsittelyssä 23.4.2020.

Suomessa tieverkko jaetaan hallinnollisesti kolmeen luokkaan (kunnassa sijaitsevat tiet):

1. Valtion vastuulla olevat maantiet (yleiset tiet)
2. Kunnan vastuulla olevat asemakaavan mukaiset kadut ja
3. Tiesakkaiden/tiekuntien vastuulla olevat yksityistiet (tiekunta perustettu, yksityistielaki), ja lisäksi on joukko muitakin yksityisiä tieyhteyksiä (perusteena rasite, sopimustie tai oma tie)

Ennen vuotta 2019 kunnan avustamisen piirissä on ollut noin 250 km yksityisteitä, ja kunta on avustanut tiekuntia kunnossapitotöillä (hoitosopimustiet) tai vuosittaisilla tienpitoavustuksilla (kunnossapitoon ja perusparannukseen).

Tekninen lautakunta vahvisti 25.4.2019, että kunnan ja tiekuntien (yksityisteiden) välinen hoitosopimusjärjestelmä ei ole yksityistielain uudistumisen johdosta enää voimassa, ja että kyseiset hoitosopimukset kunnan ja tiekuntien välillä ovat rauenneet 1.1.2019 alkaen.

Kunnanhallitus hyväksyi 6.5.2019 kunnan hoitosopimus- ja avustamiskäytännön muuttamista koskevan hankesuunnitelman jatkosvalmistelujen pohjaksi. Samalla kunnanhallitus hyväksyi ns. hoitosopimusten piirissä olleiden tiekuntien (yksityisteiden) osalta siirtymäajan siten, että siirtymäaika (irtisanomisaika) päättyy viimeistään 1.5.2020, ja että siirtymäaikaan asti (irtisanomisajan) kunta voi omalta osaltaan jatkaa ko. yksityisteiden päivittäishoitoa aikaisempien vuosien malliin ja käytössä olevien määrärahojen puitteissa sekä tiekuntien tahtotila huomioiden.

Hankesuunnitelmassa esitetyn mukaisesti Nurmijärven kunta haluaa edelleen avustaa yksityisteitä. Uuden yksityistielain perusteella kunta voi avustaa vain sellaisia teitä, joihin asioiden hoitamiseksi on perustettu tiekunta ja tiekunta toimii lain edellyttävällä tavalla. Avustaessaan yksityisteitä kunnan on kuitenkin otettava huomioon uuden yksityistielain ja muun lainsäädännön vaatimukset avustuksen myöntämiselle (mm. kunnan kokonaisedun mukaista, yhdenvertaista, oikeudenmukaista, taloudelliset vaikutukset tiedossa).

Kunnan avustus voi olla rahallista avustusta tiekunnalle. Tien kunnossapitotyön tarjoaminen tiekunnalle merkitsisi myös kunnan avustusta tiekunnalle. Kunnan avustamiseksi on luettava myös sellainen tilanne, jossa kunta antaa tiekunnan käyttöön esim. kalustoa tai materiaalia. Kahteen jälkimmäiseen liittyy myös lainmukaisuuteen liittyviä näkökohtia - mm. kunta ei saa toimia toimivilla markkinoilla (vrt. yhtiöittämisvelvoite). Esimerkiksi tiekarhun palvelujen tarjoaminen

tiekunnille tilausta vastaan voisi olla rajatussa määrin ja markkinahintaan mahdollista – tiekarhujen palvelutarjonta Suomessa on lähes kadonnut viime vuosikymmeninä. Myös tiekuntien informoiminen kunnan alueella toimivista markkinoista ja potentiaalisista koneurakoitsijoista on ollut hyväksi koettu keino auttaa tiekuntia aktivoitumisen ensivaiheissa.

Rahalliseen avustamiseen perustuva avustusmalli olisi käytännöllinen, selkeä ja myös lainmukainen tapa avustaa kunnan alueen yksityisteiden tiekuntia jatkossakin. Malli on tällä hetkellä kunnassa käytössä ns. toimivia tiekuntia varten, ja sen piiriin tulisivat kaikki tiekunnat, jotka toimivat lainmukaisesti. Avustamisjärjestelmää on tarkoitus uudistaa tässä pykälässä ehdotettavalla tavalla. Siirtymävaiheessa vuosittainen avustusmääräraha voisi säilyä nykyisellä tasolla (noin 50.000 euroa + 500.000 euroa vuodessa – sis. tiepitoavustusten ja yksityisteiden kunnossapitotöiden määrärahat). Tarpeelliset määrärahasiirrot teknisen lautakunnan ja asemakaavoitus- ja rakennuslautakunnan välillä olisi tarkoitus tehdä osavuosikatsauksen 2 (ja/tai osavuosikatsauksen 3) yhteydessä, kun valtuuston avustusjärjestelmää koskeva päätös on saanut lainvoiman.

Kunta on tiedottanut hankesuunnitelman mukaisesti meneillään olevasta yksityistieasioiden uudelleenjärjestelystä kunnan kotisivuilla ja paikallislehdessä. Kunnan kotisivuilta löytyy myös yksityistieasioihin liittyvä ajankohtainen tietoaineisto, joita tiekuntien osakkaat ovat voineet hyödyntää toimintansa aktivoinnissa ja kehittämisessä. Kunta on järjestänyt kolme koulutus- ja informaatiotilaisuutta kunnan alueella toimiville tiekunnille ja asiasta kiinnostuneille. Tilaisuudet on videoitu ja ne ovat katsottavissa kunnan kotisivuilta (yksityistiet-teemasivu). Lisäksi kunnan yksityistieasioita on auttanut ja opastanut tiekuntia uudelleenjärjestäytymisessä mahdollisuuksien mukaan. Kunta auttaa ja opastaa edelleen tiekuntia aktivoitumisasioissa. Mm. tiekunnille on tarkoitus järjestää syksyllä 2020 neljäs koulutus- ja informaatiotilaisuus (vrt. koronavirustilanne), jossa painopiste kohdistuisi uuden avustusjärjestelmän toimintamalliin sekä tiekuntatoiminnan vuodenkiertoon.

Voimassa olevat yksityisteiden avustamisperiaatteet ja niiden uudistaminen

Nurmijärven kunta on avustanut yksityisteiden tienpitoa (kunnossapitoa ja perusparantamista) valtuuston 25.11.1987/260 § hyväksymän jakoperusteiden mukaisesti (noin 50.000 euroa per vuosi). Yksitystieavustuksia on hakenut vuosittain noin 110 - 130 tiekuntaa. Avustettavien teiden yhteispituus on ollut noin 90 km ja avustusprosentti noin 43 % edellisen tilikauden hyväksytyistä kunnossapitomenoista. Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunnan tiejaoston vuonna 2019 tehdyt päätökset koskien yksityisteiden kunnossapitoavustuksia sekä perusparannusavustuksia on esitetty tämän pykälän oheismateriaalina.

Suurimman osan yksityisteiden avustamisesta on kunta aiemmin toteuttanut kunnossapitotöiden kautta (perusteena aiemmin voimassa olleet hoitosopimukset, noin 500.000 euroa per vuosi).

Uusi yksityistielaki (560/2018) astui voimaan 1.1.2019 ja kumosi yksityisteistä annetun lain (358/1962). Yksitystielain 84 §:n mukaan kunta päättää sen varoista yksityistien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustuksen ehdoista ja käytön valvonnasta.

Yksitystielain mukaisen kunnan avustuksen saamisen ehtona on, että

1. Yksitystielle on perustettu tiekunta.
2. Tiekuntaa sekä yksityistietä koskevat tiedot tulee olla ajantasaiset yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä (Digiroad).

Yksitystielain mukaisia yksityistieavustuksia koskevia säännöksiä ei sovelleta sopimusteihin, eikä omiin teihin.

Ympäristötoimiala on valmistellut yksityistielain sekä yhdenvertaisuusperiaatteiden ym. mukaisesti esityksen Nurmijärven kunnan uudeksi yksityistieavustusten avustusjärjestelmäksi ja myöntämisehdoiksi. Esityksen mukaan tiet luokitellaan liikenteellisen merkittävyden mukaan eri

luokkiin. Kunnossapitoavustusta myönnetään kullekin yksityistielle tien pituuden, kunnossapitoluokan ja toteutuneiden kunnossapitokustannusten suhteessa. Tiekuntien on myös mahdollista hakea kunnossapitoa järeämpään tien perusparantamiseen avustusta. Uusi avustusjärjestelmä myöntämisehtoineen täyttää lainsäädännön ja hallinnon yleiset periaatteet liittyen tieosakkaiden yhdenvertaisuuteen ja oikeudenmukaisuuteen ym.

Esityslistan liitteenä on esitys uusiksi yksityistieavustusten myöntämisehdoiksi.

Ennakoavustus vuonna 2020 -periaatteet

Uudelleen järjestäytyneillä ja lainmukaisesti toimivilla tiekunnilla, jotka ovat aikaisemmin olleet kunnan hoitosopimusjärjestelmän piirissä, ja jotka eivät tule saamaan kunnan kunnossapitoavustusta vuonna 2020, on mahdollisuus hakea ennakoavustusta tiekunnan toteutuneisiin ja tuleviin kunnossapitokustannuksiin 31.10.2020 mennessä kunnalle jätettävällä hakemuksella. Kunnossapitokustannuksiin hyväksytään myös tiekunnan hallintokustannukset. Tarve tämän tyyppiselle siirtymäajan ennakoavustuksen hakemiselle on tullut esille uudelleen järjestäytyvien ja jo järjestyneiden tiekuntien edustajien esittämänä useassa yhteydessä vuosien 2019 ja 2020 aikana.

Vuonna 2020 ennakoavustusta on mahdollista myöntää tiekunnalle kunnossapitoluokan mukaisesti 1LK/ 750 e/km, 2LK/ 600 e/km ja 3LK/ 450e/km, jotka vähennetään ko. tiekunnan seuraavan kolmen (3) vuoden aikana myönnettävistä kunnossapitoavustuksista tasasuuruusina erinä.

Yksityistieavustusten sekä ennakoavustuksen hakeminen ja käsittely vuonna 2020 -periaatteet

Yksityistieiden tiekunnilla on mahdollisuus saada yksityistieavustusta kunnan varoista vuonna 2020 voimassaolevien avustusperiaatteiden mukaisesti. Avustusta myönnetään tien kunnossapitoa ja perusparantamista varten.

Hallintosäännössä määritelty toimielin (Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta) myöntää tiekunnille kunnossapitoavustusta edellisen varainhoitokauden menojen perusteella. Avustusta haetaan sitä varten laaditulla lomakkeella, johon liitetään selvitys edellä mainituista menoista. Hakemuslomakkeita saa kunnan kotisivuilta ja mahdollisuuksien mukaan kunnanvirastosta (vrt. koronavirustilanne). Perusparannusavustushakemus tehdään vapaamuotoisena ja siihen liitetään hankkeen kustannusarvio ja tarpeen mukaan parantamissuunnitelma.

Lisäksi tiekunnilla on vuoden 2020 osalta mahdollisuus hakea yksityistieavustuksia ilman tiekunnan kokouksen päätöstä, kuten vielä voimassa olevat avustusperiaatteet määrittelevät. Tiekuunnan vuosikokous on mahdollista pitää myöhemmin (vrt. koronavirustilanne). Voimassa olevien avustusperiaatteiden mukaan kunnossapitoavustuksen hakemiseen riittää selvitys edellisen varainhoitokauden kunnossapitomenoista, kopiot tiekunnan tileistä, kunnossapitomenojen laskujäljennökset tai muu selvitys menoista. Hakemuksen allekirjoittaa joko toimitsijamies tai kaksi hoitokunnan varsinaista jäsentä.

Hakemukset tulee toimittaa asemakaavoitus- ja rakennuslautakunnalle viimeistään 31.5.2020. Ennakoavustusta voi hakea 31.10.2020 asti.

Hallintosäännössä määritelty toimielin (Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta) päättää yksityistieavustuksien ja jo saapuneiden ennakoavustusten myöntämisestä elokuussa ja loppujen ennakoavustusten myöntämisestä marras/joulukuussa. Yksityistieavustukset ja ennakoavustukset myönnetään (maksatus) uuden avustusjärjestelmän mukaisesti vuonna 2020, jos valtuuston päätös avustusjärjestelmästä on saanut lainvoiman vuoden 2020 aikana. Jos uusi avustusjärjestelmäpäätös ei saa lainvoimaa vuoden 2020 aikana, yksityistieavustukset myönnetään (maksatus) voimassaolevien avustusperiaatteiden mukaan.

Kunnan omistamat tievalot yksityisteillä -periaatteet

Kunnan alueella olevien keskeisten yksityisteiden varrella sijaitsee jonkin verran kunnan omistamaa tievalaistusta, jota on kunnan harkinnan perusteella (mm. liikenneturvallisuus) toteutettu viime vuosikymmenten aikana. Ko. tievalaistuksen osalta toimitaan toistaiseksi seuraavien periaatteiden mukaisesti:

1. Kunta omistaa jatkossakin ko. yksityisteillä sijaitsevan tievalaistusverkoston ja vastaa niiden toiminnasta, kunnossapidosta ja edelleen kehittamisestä tai poistamisesta harkintansa mukaisesti (mm. liikenneturvallisuus) – edellyttäen että ko. yksityisteiden tiekunnat antavat tievalaistusverkoston sijainnille tiealueellaan suostumuksensa (sopimus tai työlupa).
2. Ko. yksityisteiden tiekunnilla on halutessaan mahdollisuus lunastaa tiealueellaan sijaitseva kunnan omistama tievaloverkosto käypään hintaan (määritellään tapauskohtaisesti), jolloin tiekunta vastaa jatkossa niiden toiminnasta, kunnossapidosta ja kehittamisestä harkintansa mukaisesti (mahdollistaa näiltä osin kunnan yksityistieavustusten hakemisen jatkossa).
3. Jos yksityistien tiekunta ei anna kunnan omistamalle tievalaistusverkoston sijoittumiselle suostumustaan (sopimus tai työlupa), eikä tiekunta halua lunastaa kunnan omistamaa tievalaistusverkostoa, niin tässä tapauksessa kunta tulee poistamaan ko. tievalaistusverkoston käytöstä (ml. rakenteiden purkaminen).
4. Hallintosäännön mukaisesti kunnallistekniikasta vastuussa oleva toimielin (Tekninen lautakunta) vastaan kunnan puolesta yksityisteiden varsilla kunnan omistuksessa olevasta tievalaistusverkostosta edellä kuvattujen periaatteiden mukaisesti ja vuosittaisten määrärahojen puitteissa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy

- uusitut yksityistieavustusten myöntämisehdot liitteen mukaisesti,
- ennakkoavustus vuonna 2020 –periaatteet esittelytekstissä kuvatun mukaisesti,
- yksityistieavustusten sekä ennakkoavustuksen hakeminen ja käsittely vuonna 2020 –periaatteet esittelytekstissä kuvatun mukaisesti sekä
- kunnan omistamat tievalot yksityisteillä -periaatteet esittelytekstissä kuvatun mukaisesti.

Valmistelija

Kiinteistöinsinööri Riku Hellgren, puh. 040 317 2357
Kunnallistekniikan päällikkö Jyrki Meronen, puh 040 317 2304

Käsittely

Juha Hyvämäki teki muutosesityksen:

1. Esittelytekstiin lisätään sanat "ja tuleviin".

- uudelleen järjestäytyneillä tiekunnilla ei välttämättä ole toteutuneita kustannuksia.

- Uusi Teksti:

"Uudelleen järjestäytyneillä ja lainmukaisesti toimivilla tiekunnilla, jotka ovat aikaisemmin olleet kunnan hoitosopimusjärjestelmän piirissä, ja jotka eivät tule saamaan kunnan kunnossapitoavusta

vuonna 2020, on mahdollisuus hakea ennakoavustusta tiekunnan toteutuneisiin ja tuleviin kunnossapitokustannuksiin 31.10.2020 mennessä kunnalle jätettävällä hakemuksella.”

2.Ennakoavustusta kasvatetaan ja avustus porrastetaan kunnossapitoluokkien mukaisesti 750/600/450 e/km.

-Uudelleenjärjestäytyvät tiekunnat ovat poikkeustilanteessa, koska tiekohtaisia hoitokuluja, joita voitaisiin käyttää budjetin pohjana ei ole olemassa. Siksi on kohtuullista, että korkeamman kunnossapitoluokan teille myönnetään korkeampi ennakoavustus näiden teiden todennäköisesti suurempien kunnossapitokulujen suhteessa. Ennakoavustukset palautuvat kunnalle 3v kuluessa.

-Uusi teksti:

”Vuonna 2020 ennakoavustusta on mahdollista myöntää tiekunnalle kunnossapitoluokan mukaisesti 1LK/ 750 e/km, 2LK/ 600 e/km ja 3LK/ 450e/km, jotka vähennetään ko. tiekunnan seuraavan kolmen (3) vuoden aikana myönnettävistä kunnossapitoavustuksista tasasuuruksina erinä.”

3.Yksitystien käyttöä normaalia enemmän rasittava yritystoiminta huomioidaan avustusta myönnettäessä.

-Yritystoiminta huomioidaan automaattisesti tieyksikkölaskelmissa, mutta yksiköinnin laskentatapa on kuitenkin ns. erityisliikenteelle raskas. Tämän huomioiminen avustusta myönnettäessä tukee tiekunnan lisäksi paikallista yritystoimintaa ja kunnan elinvoimaa.

Tekstilisäys liitteeseen ”Yksitystieavustusten myöntämisehdot /kunnossapitoluokat:” Mikäli tiekunnan alueella on yritystoimintaa, joka liikenteellinen rasitus on normaalia suurempaa, voidaan ko. tien kunnossapitoluokan avustusta nostaa 5:llä prosenttiyksiköllä.”

Maiju Tapiolinna teki muutosesityksen siten, että ”Tähän asti kunnan hoidossa olleet tiet säilytetään kunnan hoitovastuulla ja meneillään oleva yksityistiehanke keskeytetään 2021 loppuun asti. Tieasiassa on edelleen useita epäkohtia, joita ei ole huomioitu ja jotka on selvitettävä ennen lopullista päätöksentekoa.”

Riikka Raekannas teki muutosesityksen siten, että

”Yksitystieavustusten loppuraportti avustusperiaatteiden oikeudenmukaisuuden ja toimivuuden toteutumisesta tuodaan toimitelmille arvioitavaksi ja tiedoksi kahden täyden avustuskauden päätyttyä.”

Hägg teki muutosehdotuksen siten, että liitteeseen ”Yksitystieavustusten myöntämisehdot” kohtaan 3 Kunnossapidon avustaminen Avustuksen määräytyminen, toisen kappaleen toinen lause ”Mikäli tiekunta on aikaisemmin hakenut kunnossapitoavustusta, kunnossapitoluokka on aikaisemman päätöksen mukainen.” muutetaan muotoon ”Mikäli tiekunta on aikaisemmin hakenut kunnossapitoavustusta, eikä kohteen osalta perusteissa ole tapahtunut muutosta, kunnossapitoluokka on aikaisemman päätöksen mukainen.”

Virpi Rätty, Riikka Raekannas ja Alpo Sailio kannattivat Hyvämäen muutosesitystä.

Virpi Rätty ja Tarja Salonen kannattivat Raekankaan esitystä.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Hyvämäen ja Raekankaan esitykset.

Puheenjohtaja totesi Tapiolinnan ja Häggin esitysten raukeavan kannattamattomana.

Päätös

Esityksen mukaan siten, että pykälän selostusosaan tehtiin käsittelyosassa selostetut Hyvämäen esittämät muutokset 1. ja 2. sekä liitteeseen tehtiin Hyvämäen esittämä muutos 3.

Lisäksi kunnanhallitus päätti todeta, että yksityistieavustusten loppuraportti avustusperiaatteiden oikeudenmukaisuuden ja toimivuuden toteutumisesta tuodaan toimielimille arvioitavaksi ja tiedoksi kahden täyden avustuskauden päätyttyä.

Tapiolinna jätti eriävän mielipiteen, joka on pöytäkirjan liitteenä.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Asian jälkeen pidettiin kokoustauko 19:25 – 19:35.

Valtuusto 22.04.2020 § 35
493/02.05.01.02/2020

Liitteisiin on korjattu kunnanhallituksen tekemät muutokset.

Käsittely

Valtuutettu Maiju Tapiolinna perussuomalaisten valtuustoryhmän puolesta esitti asian palauttamista valmisteluun. Valtuutettu Lepolahti kannatti palauttamisesitystä.

Asiassa suoritettiin äänestys. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen. Asian käsittelyn jatkamista kannattavat äänestävät JAA, asian palauttamista kannattavat äänestävät EI.

JAA: 35

EI: 15

Tyhjää: 1

Näin ollen valtuusto päätti asian käsittelyn jatkamista.

Muutosesitys 1

Valtuutettu Juha Hyvämäki teki seuraavat muutosesitykset.

Tekstilisäys kappaleeseen :” **Ennakkoavustus vuonna 2020 -periaatteet**”

”Mikäli tiekunnan lainmukainen uudelleenjärjestäytyminen on estynyt tai viivästynyt koronaviruspandemian vuoksi, voi kunta tiekunnan osakkaiden hakemuksesta avustaa tiekuntaa 1.5.2020 jälkeen akuuteissa ja välttämättömissä hoitotoimissa. Hoitotoimien kustannukset peritään takaisin seuraavista ko. tiekunnalle myönnettävistä avustuksista.”

Tekstilisäys kappaleeseen: ”**Yksityistieavustusten sekä ennakkoavustuksen hakeminen ja käsittely vuonna 2020 -periaatteet**”

”Koronaviruspandemian kokoontumisrajoitusten mahdollisesti jatkuessa, ja estäessä tiekunnan lainmukaisen ja turvallisen uudelleenjärjestäytymisen, ennakkoavustusta voi hakea 31.5.2021 asti. Ennakkoavustus maksetaan hakemuksen käsittelyvuoden määrärahoista, ja peritään takaisin

päätetyllä tavalla.” 31.10.2020 mennessä saapuneet hakemukset käsitellään hakemusvuonna.

Valtuusto päätti hyväksyä esitykset yksimielisesti.

Muutosesitys 2

Arto Hägg teki lisäyksen liitteeseen ”Yksityistieavustusten myöntämisehdot” kohtaan 3 Kunnossapidon avustaminen Avustuksen määräytyminen, toisen kappaleen toinen lause ”Mikäli tiekunta on aikaisemmin hakenut kunnossapitoavustusta, kunnossapitoluokka on aikaisemman päätöksen mukainen.” muutetaan muotoon ”Mikäli tiekunta on aikaisemmin hakenut kunnossapitoavustusta, eikä kohteen osalta perusteissa ole tapahtunut muutosta, kunnossapitoluokka on aikaisemman päätöksen mukainen.”

Valtuusto hyväksyi Häggin esityksen yksimielisesti.

Tapiolinna jätti eriävän mielipiteen.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti hyväksyä

- uusitut yksityistieavustusten myöntämisehdot liitteen mukaisesti,
- ennakkoavustus vuonna 2020 –periaatteet esittelytekstissä kuvatun mukaisesti,
- yksityistieavustusten sekä ennakkoavustuksen hakeminen ja käsittely vuonna 2020 –periaatteet esittelytekstissä kuvatun mukaisesti sekä
- kunnan omistamat tievalot yksityisteillä -periaatteet esittelytekstissä kuvatun mukaisesti. pohjaesityksen mukaisina lisättynä kahdella hyväksytyllä muutosesityksellä.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta jo kokouksessa.

Yksityistieavustusten myöntämisehdot

1. Toiminta-ajatus

Nurmijärven kunnan hallintosäännön 23 §:n mukaan yksityislaissa kunnalle määrätystä tehtävistä vastaava toimielin (Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta) myöntää vuosittain yksityistieavustuksista tässä päätöksessä määriteltujen perusteiden mukaisesti seuraaviin käyttötarkoituksiin:

- kunnossapitoon ja
- perusparantamiseen

2. Yleiset edellytykset

Kunta avustaa vain Nurmijärven kunnan alueella olevaa tieosuutta.

Avustusta hakevan tiekunnan tulee täyttää seuraavat edellytykset:

1. Yksityistietä koskevien asioiden hoitamista varten avustusta hakevalla tiellä on oltava yksityistielain (560/2018) mukainen tiekunta.
2. Tiekuntaa koskevien tietojen tulee olla ajantasaiset Maanmittauslaitoksen ylläpitämässä yksityistierekisterissä sekä kansallisessa tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä (Digiroad).
3. Yksitystien tulee olla vähintään 100 metriä pitkä pysyvän asutuksen pääsytie, jonka varrella tulee olla vähintään yksi vakituisesti asuttu kiinteistö. Henkilön tai henkilöiden tulee olla kirjoilla kyseessä olevassa asuinpaikassa.

Jos tiekunnalle myönnetään kunnan tai valtion avustusta, tien käyttämistä muuhun kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuvaan liikenteeseen ei saa kieltää.

3. Kunnossapidon avustaminen

Avustuksen määräytyminen

Yksityistieavustusta myönnetään kullekin yksityistielle tien pituuden ja kunnossapitoluokan perusteella.

Päätös tiekunnan kuulumisesta tiettyyn kunnossapitoluokkaan tehdään avustushakemuksen käsittelyn yhteydessä. Mikäli tiekunta on aikaisemmin hakenut kunnossapitoavustusta, kunnossapitoluokka on aikaisemman päätöksen mukainen. Tiekunta voi avustuksen hakemisen yhteydessä anoa kunnossapitoluokan muutosta. Perustelut muutokselle tulee jättää avustusta haettaessa.

Hallintosäännössä määrätty toimielin (Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta) päättää vuosittain kunkin kunnossapitoluokan mukaisen tien enimmäisavustusmäärän tiekilometriä kohden (€/km), joka määräytyy käytettävissä olevasta avustusmäärärahasta.

Kunnossapitoluokat

Luokka 1. Vilkkaasti liikennöidyt tiet

- Läpiajotiet, joiden läpiajoliikennettä lisää ensisijaisesti tie- ja käyttömaksuihin kuulumaton tienkäyttö. Tällaisen liikenteen aiheuttaa tien edullinen sijainti verrattuna muuhun tieverkostoon, jolloin tietä käytetään vilkkaasti läpiajotienä tai oikotienä ja niille ohjautuu merkittävästi tiekunnan ulkopuolista liikennettä.

Luokka 2. Liikenteellisesti merkittävät tiet

- Uimarannalle, virkistysalueelle tai muulle yleisessä käytössä olevalle alueelle johtavat tiet.
- Tietä käyttää säännöllinen joukkoliikenne.
- Luokkaan kuuluvaksi katsotaan tiet, joiden kautta tai sen varrella olevat toiminnot aiheuttavat liikennettä, jonka ei voida katsoa olevan tieosakkaan liikennettä.

Luokka 3. Muut tiet

- Luokkaan kuuluvaksi katsotaan kaikki muut tiet.

Kunnossapitoluokkien avustusmäärä kilometriä kohden määräytyy seuraavasti:

1. luokan avustus 75 % hyväksytyistä kunnossapitokustannuksista
2. luokan avustus 60 % hyväksytyistä kunnossapitokustannuksista
3. luokan avustus 45 % hyväksytyistä kunnossapitokustannuksista

Mikäli tiekunnan alueella on yritystoimintaa, joka liikenteellinen rasitus on normaalia suurempaa, voidaan ko. tien kunnossapitoluokan avustusta nostaa 5:llä prosenttiyksiköllä.

4. Perusparannusavustus

Perusparannusavustus on harkinnanvarainen ja sitä myönnetään hankkeiden tarpeellisuus ja toteuttamismahdollisuus huomioiden.

Tien perusparannusmenoksi hyväksytään suurehkoihin perusparannuksiin liittyvät menot kuten:

- huonokuntoisten siltojen ja tierumpujen uusimiset tai korjaukset
- tulva- ja routavaurioiden korjaukset
- liikenneturvallisuuden kannalta tärkeät kohteet, kuten vaarallisen kaarteiden oikaisu,
- liittymäkohdan parantaminen tai tielinjan siirtäminen
- tien kuivatuksen ja kantavuuden parantaminen

Valtion avustamat perusparantamiskohteet

Valtion perusparannusavustukseen oikeutettujen yksityisteiden tulee hakea ensin ELY-keskuksen avustuspäätös, joka on liitettävä kunnan avustushakemukseen.

Kunta osallistuu niiden tiekuntien perusparannushankkeisiin, joihin valtio on myöntänyt perusparannusavustusta. Kunnan avustuksen suuruus on enintään 15 % hankkeen hyväksytystä kokonaiskustannuksesta.

Siltojen osalta avustusta maksetaan kuitenkin enintään 10 % hankkeen hyväksytystä kokonaiskustannuksesta.

Kunnan myöntämä perusparannusavustus maksetaan tiekunnalle perusparannushankkeen valmistuttua toteutuneiden kustannusten perusteella jälkikäteen esitettyjä tositteita vastaan sen jälkeen, kun tiekunta/ELY-keskus on toimittanut loppukatselmuspöytäkirjan kunnalle.

Muut yksityisteiden perusparantamiskohteet, joihin ei valtio myönnä avustusta

Kunta voi avustaa määrärahojen puitteissa harkinnanvaraisesti sellaisten yksityisteiden perusparantamista, jotka eivät saa valtionapua hankkeen pienuudesta johtuen. Kunta avustaa näitä parantamishankkeita ensisijaisesti liikenteellisen merkityksen perusteella.

Kunnan myöntämä perusparannusavustus maksetaan tiekunnalle perusparannushankkeen valmistuttua toteutuneiden kustannusten perusteella jälkikäteen esitettyjä tositteita vastaan sen jälkeen, kun tiekunta ja kunnan edustaja ovat suorittaneet loppukatselmuksen kohteessa.

Muut ehdot

Perusparannusavustusta on haettava ennen hankkeen aloittamista ja se tulee toteuttaa kahden (2) vuoden sisällä avustuspäätöksestä.

Perusparannusavustusta saava tiekunta sitoutuu vastaamaan sille jäävän osuuden rahoittamisesta, jotta hanke saadaan asianmukaisesti loppuun suoritettua.

5. Avustusten hakuaika ja pakolliset liitteet

Tiekunnan tulee hakea yksityistieavustusta vuosittain 31.5. mennessä kunnalle jätettävällä hakemuksella.

Kunnossapitoavustusta haettaessa hakemuksen pakolliset liitteet ovat:

- menoselvitys edellisen tilikauden kunnossapitokustannuksista
- tilityksen tarkastuskertomus tai pöytäkirjan ote, jossa hoitokunnalle tai toimitsijamiehelle on myönnetty tili- ja vastuuvapaus

Perusparannusta haettaessa hakemuksen pakolliset liitteet ovat:

- perusparannussuunnitelma
- hankkeen kustannusarvio
- rahoitussuunnitelma
- kartta
- kopio tiekunnan vuosikokouksen päätöksestä, jossa hankkeeseen on päätetty ryhtyä

6. Muut määräykset

Nurmijärven kunnalla on oikeus valvoa myönnetyn avustuksen käyttöä. Avustuksen hakijan on pyydettyessä velvollinen toimittamaan asiaan liittyvät lisätiedot ja selvitykset.

Tarkastusoikeus käsittää oikeuden avustusta saavan tiekunnan tilien ja hallinnon tarkastamiseen.

Mikäli tiekunta avustusta hakiessaan antaa tahallisesti vääriä tai harhaanjohtavia tietoja, kunnalla on oikeus periä yksityistieavustus takaisin.

Määräajan jälkeen tulleita hakemuksia ei huomioida.

Hallinsäännössä määrätty toimielin (Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta) oikeutetaan tekemään tarvittaessa täsmentäviä määräyksiä avustusten myöntämisehtoihin.

Avustuksia myönnetään vuosittain talousarvioon hyväksytyjen määrärahojen puitteissa.

Maiju Tapiolinn, eriävä mielipide (KH 4.6.2020 § 85)

Yksityistiesuunnitelman toteuttaminen loukkaa kuntalaisten yhdenvertaisuusperiaatetta, haittaa kunnan kehittämistä ja heikentää sen elinvoimaisuutta. Hyvä hallintotapa velvoittaa kuntalaisten tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen

Äänestys

§ 35 Tapiolinna Palautusestys *Aikoliin*

	Jatk	Jaa	Ei	Vaiti	Poissa
Toivonen Kallepekka pj.		X			
Vainio Jari I vpj		X			
Latva Jerry II vpj			X		
Arteli Tero			X		
Haapalainen Johannes		X			
Heinonen Jonna			X		
Hyvämäki Juha		X			
Hägg Arto		X			
Kakko Kimmo		X			
Kalliokoski Taneli		X			
Koivalo Tiina			X		
Kopsala Maritta					
Laine Kalevi		X			
Laitinen Esa			X		
Lappalainen Mira			X		
Lepolahti Harri			X		
Lühr Jyrki		X			
Lompolo Kirsi		X			
Lounela Merja		X			
Malkamäki Jussi		X			
Mantila Elli		X			
Markkanen Aulikki			X		
Mattila Riina		X			
Miettinen Pasi		X			
Mustonen Kalle				X	
Peltonen Juha		X			
Pirkkala Kimmo			X		
Pispala Leni		X			
Pukarinen Pauliina		X			
Raekannas Riikka		X			
Rantala Sirpa		X			
Rousu Sirkka			X		
Räty Virpi		X			
Salminen Jari		X			
Salonen Tarja		X			
Sandberg Jenni		X			
Santala Eero			X		
Sivula Tapio		X			
Suomi Joona		X			
Taipale Janne		X			
Takalo-Eskola Tarleena		X			
Tapiolinna Maiju			X		
Tarikka Visa		X			
Toikkanen Hannu			X		
Uusitalo Ismo			X		
Vanhanen Matti		X			
Vaulamo Petri		X			
Viljakainen Sanna			X		
Violainen Ville		X			
Virtanen Sami		X			
Vuorisalo Juhani		X			
YHTEENSÄ		35	15	1	